

Prepúšťanie v Krupine
– str. 2

Prepúšťanie v HELLE
aj Embracu – str. 3

Čo nás v práci najviac
stresuje? – str. 4

KOZ SR poslala prezidentovi otvorený list

Konfederácia odborových zväzov (KOZ) SR meom svojej prezidentky, Moniky UHLEROVEJ, žiada prezidenta Slovenskej republiky, Petra PELLEGRINIHO, aby nepodpísal vládny návrh zákona o konsolidácii verejných financií a vrátil ho na prerokovanie do Národnej rady SR. Otvorený list s týmto posolstvom adresovali do prezidentského paláca 26. septembra tohto roku.

Odborári nesúhlasia s tým, aby sa najväčšie bremeno konsolidácie prenieslo na pracujúcich, a požadujú úpravy v opatreniach, ktoré majú negatívny vplyv na životnú úroveň Slovákov.

„Musíme konštatovať, že balík konsolidačných opatrení vláda opäť presadila a posunula na schválenie parlamentom bez predchádzajúceho dialógu, bez dohody a bez rešpektu voči pravidlám a sociálnym partnerom. Ani v uplynulom období vláda dostatočne nevyužila možnosti prijať postupné a nevyhnutné reformy tak, aby konsolidačné opatrenia mali reálny a dlhodobý efekt,“ uvádza v liste M. UHLEROVÁ.

Odborári tiež vyčítajú vláde, že súbor konsolidačných opatrení na budúci rok bol predložený sociálnym partnerom na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR (16.9.2025) na poslednú chvíľu. Spresnili, že od týchto opatrení závisí aj zostavenie budúcoročného rozpočtu verejnej správy, ktorý je potrebné predložiť do parlamentu do 15. októbra tohto roka, pričom sa zužuje priestor na ich prípadnú úpravu. Zároveň upozorňujú, že o novom konsolidačnom balíku na rok 2026 v hodnote 2,7 miliardy eur rokovali poslanci v skrátanom legislatívnom konaní.

„Uvedomujeme si, že konsolidácia verejných financií je nevyhnutná, avšak musí byť spravodlivá, postupná a v žiadnom prípade nesmie zasiahnuť najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva. Dôrazne odmietame, aby sa hlavnými platcami týchto opatrení stali opäť zamestnanci! Je nevyhnutné, aby sa vláda zamerala na zefektívnenie výdavkov verejného sektora, ako aj na výraznejšie zdanenie bohatých, ktorí by mali prispieť väčším dielom k ozdraveniu verejných financií. Opatrenia na zamestnancoch prispievajú ku konsolidácii vo výške cca 814 miliónov eur, čiže takmer 400 eur na každého pracujúceho,“ doplnila hlasom svojej prezidentky Konfederácia odborových zväzov SR.

Nepriaznivo sa dotknú pracujúcich napríklad aj zmeny v sadzbách dane z príjmov fyzických osôb či zvýšenie zdravotných odvodov zamestnancov o jeden percentuálny bod.

Pokračovanie na 2. strane.

CITÁT
MESIACA

„Ked' vyžaruje tú správnu energiu, pritiahnete k sebe ľudí, aj príležitosti.“

anglický filozof, spisovateľ a podnikateľ Stuart WILDE

ODBORY ZVOLÁVAJÚ PROTEST PROTI KONSOLIDÁCII

Konfederácia odborových zväzov (KOZ) SR zásadne nesúhlasí s tým, že najväčšie bremeno pripravovaného konsolidačného balíka nesú opäť pracovníci. Vláda a parlament postupujú bez skutočného dialógu so sociálnymi partnermi a bez hľadania spravodlivejšieho rozdelenia ťarchy konsolidácie.

Konsolidačný balík v hodnote 2,7 miliardy eur obsahuje 22 opatrení, pričom na pleciach pracujúcich má dopadnúť záťaž vo výške približne 814 miliónov eur – teda takmer 400 eur na každého zamestnaného človeka.

Ide o kroky, ktoré priamo zhoršia životnú úroveň zamestnancov:

- zmrázanie plátov zamestnancov štátu a samospráv,
- zvýšenie zdravotných odvodov o jeden percentný bod,
- zmeny v sadzbách dane z príjmov fyzických osôb,
- zásahy do pracovného času počas sviatkov,
- obmedzenia v dávkach v nezamestnanosti.

Sociálni partneri opakovane žiadali vecnú diskusiu a sami ponúkli alternatívne návrhy opatrení, ktoré by zabezpečili konsolidáciu verejných financií spravodlivejším spôsobom. Namiesto dialógu však vláda opäť predložila balík opatrení na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR v poslednej chvíli a bez reálneho priestoru na úpravu.

Preto Konfederácia odborových zväzov SR organizuje 30. septembra 2025 o 15:00 hod. pred Národnou radou SR v Bratislave protestné zhromaždenie!

Cieľom je vysloviť jasný nesúhlas s tým, aby pracujúci boli opakovane tí, ktorí nesú najväčšiu ťarchu vládnych rozhodnutí.

KOZ SR vyzvala všetkých pracujúcich a verejnosť, aby sa pridali k protestu a spoločne dali najavo, že konsolidácia musí byť spravodlivá a nesmie ísť na úkor pracujúcich. Pracujúci už viac na svojich pleciach neunesú!

Odbory zároveň poslali prezidentovi SR, Petrovi PELLEGRINIMU, otvorený list, v ktorom ho vyzývajú, aby parlamentom schválený právny predpis o podobe 3. konsolidačného balíčka nepodpísal.

Informácie z protestu, ktorého boli súčasťou aj predstavitelia OZ KOVO, prinesieme v budúcom čísle.

Zdroj: kozsr.sk, uprav. redakciou

STRUČNE Z TRIPARTITY:

VÝHRADY K ĎALŠIEMU KONSOLIDAČNÉMU BALÍČKU

V utorok, 16. septembra, sa uskutočnilo mimoriadne rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR (tzv. tripartity), ktoré sa venovalo ďalšiemu, v poradí už tretiemu balíku konsolidačných opatrení.

Ako po skončení zhodne skonštatovali zástupcovia sociálnych partnerov – tak za zamestnávateľov, ako aj za odbory - balík konsolidačných opatrení vláda opäť presadila bez predchádzajúceho dialógu, bez dohody a bez rešpektu voči pravidlám a sociálnym partnerom. Upozornili, že v uplynulom období vláda dostatočne nevyužila možnosti prijať postupné a nevyhnutné reformy tak, aby konsolidačné opatrenia mali reálny a dlhodobý efekt.

Súbor opatrení sa opätovne predkladal na poslednú chvíľu a na základe politických dohôd. Sociálni partneri žiadali vecnú diskusiu tak, aby konsolidačné opatrenia nedopadali len na jednu skupinu obyvateľstva. Rovnako zodpovedne pristúpili ku konsolidácii tým, že poskytli vlastný návrh súboru konsolidačných opatrení, ktorý doručili aj sociálnym partnerom. KOZ SR v tomto smere ponúkla aj zrozumiteľné stanovisko: [https://www.kozsr.sk/wp-content-](https://www.kozsr.sk/wp-content/uploads/2025/09/Stanovisko-KOZ-SR_HSR-SR_konsolidacia.pdf)

[tent/uploads/2025/09/Stanovisko-KOZ-SR_HSR-SR_konsolidacia.pdf](https://www.kozsr.sk/wp-content/uploads/2025/09/Stanovisko-KOZ-SR_HSR-SR_konsolidacia.pdf)

Navyše, keďže od konsolidačných opatrení závisí aj zostavenie budúcoročného rozpočtu verejnej správy, ktorý je do Národnej rady SR nevyhnutne predložiť do 15. októbra tohto roku, zužuje sa priestor na ich prípadnú úpravu.

Opäť však platí starý scenár: najväčšiu záťaž poniesú zamestnanci! Tí, ktorí svoje povinnosti voči štátu nedokážu nijako obísť ani optimalizovať, majú znova nieť zásadnú ťarchu konsolidácie, zatiaľ čo iné subjekty zostávajú bokom. A s tým zástupcovia KOZ SR zásadne nesúhlasia!

Priblížme si výhrady k vybraným statiam z tretieho balíčka konsolidačných opatrení:

Pokračovanie na 2. strane.

KOZ SR poslala prezidentovi otvorený list

Pokračovanie z 1. strany.

Negatívne vplyvy konsolidačného balíka sa prejavajú aj pri úpravách dávky v nezamestnanosti či pri zmene v troch sviatkoch, vrátane zrušenia zákazu maloobchodného predaja počas nich. KOZ SR upozorňuje, že takéto opatrenia sú nespravodlivé a znižujú aj kvalitu života pracujúcich na Slovensku. Preto by mala vláda svoje kroky prehodnotiť, aby konsolidácia skutočne prispela k dlhodobému rozvoju krajiny a nie k prehĺbeniu sociálnych a ekonomických problémov.

● Protest odborov proti chudobe, Bratislava, október 2022.

Prijaté zmeny vo vládnom návrhu zákona vníma KOZ SR aj v kontexte skutočnosti, že v budúcom roku sa nebudú zvyšovať platy zamestnancov štátu a samospráv, čo znamená reálny pokles ich príjmov v čase rastúcich cien. Navrhované opatrenie bolo zatiaľ prezentované len ministrom financií na tlačovej konferencii k predstaveniu konsolidačných opatrení. KOZ SR predpokladá, že opatrenie bude súčasťou návrhu rozpočtu verejnej správy pre rok 2026. „Napriek tomu si dovoľujeme v súvislosti s vládnym návrhom zákona upozorniť, že vláda SR takýmto prístupom porušila dohodu z kolektívneho vyjednávania pre rok 2025 a 2026. Dohoda zo strany zástupcov zamestnancov na akceptovaní 800 € odmeny bola podmienená valorizáciou tarifných plátov od januára 2026 o 5 %. Na uvedenú dohodu reflektoval aj Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2025 – 2027 (v časti Hlavná kniha): „Na základe vyjednaných podmienok kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa na roky 2025 a 2026 sú v rozpočte zabezpečené zdroje na vyplatenie odmeny v sume 800 eur na zamestnanca v roku 2025 a zároveň aj výdavky na valorizáciu plátov od roku 2026 na úrovni 5 %.“ Považujeme za nekorektné, že zástupcovia zamestnávateľov (teda vlády a samospráv) neboli schopní zabezpečiť podpísanie dohodnutých kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa do konca roka 2024. Kolektívne zmluvy vyššieho stupňa pre rok 2025 boli nakoniec platné a účinné až od júla 2025,“ uvádza KOZ SR a pokračuje: „V kontexte uvedeného vývoja možno uvedený návrh opatrenia považovať za hrubé porušenie korektného sociálneho dialógu a ničiť akúkoľvek dôveryhodnosť dohôd, uzatvorených s vládou, reprezentovanou kolektívnymi vyjednávateľmi,“ uvádza sa v otvorenom liste Moniky UHLEROVEJ, prezidentky KOZ SR, ktorý adresovala prezidentovi republiky.

Af, zdroj kozsr.sk

STRUČNE Z TRIPARTITY: VÝHRADY K ĎALŠIEMU KONSOLIDAČNÉMU BALÍČKU

Pokračovanie z 1. strany.

1/ BUDÚCI ROK SA NEBUDÚ ZVYŠOVAŤ PLATY ZAMESTNANCOV ŠTÁTU A SAMOSPRÁV

Vláda týmto opatrením porušila dohodu z kolektívneho vyjednávania pre roky 2025 a 2026 zo septembra minulého roka. Dohoda zo strany zástupcov zamestnancov na akceptovaní 800-eurovej odmeny pre rok 2025 bola podmienená valorizáciou tarifných plátov od januára 2026 o 5 %. Bolo nekorektné, že zástupcovia zamestnávateľov – čiže štátu a samospráv, neboli schopní zabezpečiť podpísanie dohodnutých kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa (KZVS) do konca roka 2024. KZVS pre rok 2025 boli nakoniec platné a účinné až od júla 2025.

Tento návrh na nulovú valorizáciu považuje KOZ SR za hrubé porušenie korektného sociálneho dialógu, ktoré ničí akúkoľvek dôveryhodnosť dohôd uzatvorených s vládou reprezentovanou kolektívnymi vyjednávateľmi.

2/ ZMENY V SADZBÁCH DANE Z PRÍJMOV FYZICKÝCH OSÔB

Zvýšenie progresivity dane z príjmu fyzických osôb bolo jedným z návrhov konsolidačných opatrení KOZ SR, ktoré zaslali na vládu. Cieľom opatrenia bolo, aby zdaňovanie bolo postavené na princípoch progresivity, teda v súlade s Programom KOZ SR na roky 2022 – 2026. Zámerom bolo, aby sa opatrenie nedotklo osôb s priemernými príjmami ani strednej vrstvy, ale cieľilo na vysokopríjmové osoby tak, aby najbohatší ľudia viac prispeli ku konsolidácii.

Opatrenia v materiáli „Informácia o opatreniach zameraných na konsolidáciu verejných financií pre rok 2026“ sú odlišné od opatrení, prezentovaných na tlačovej konferencii a vo väčšej miere zasiahnu zamestnancov (s mierne nadpriemernými príjmami), teda strednú vrstvu pracujúcich, a to najmä v dôsledku zníženia nezdaniteľnej časti základu dane a posunutí hraníc základu dane pre nižšie sadzby dane smerom dole. V kombinácii s ostatnými opatreniami (zvýšený zdravotný odvod a zrušenie sviatkov) spôsobí zásah do životnej úrovne ľudí a zníži kúpyschopnosť obyvateľstva. Vyššia progresivita sa tak zavádza aj do výšky uplatnenej nezdaniteľnej časti základu dane, čo negatívne ovplyvní aj zamestnancov s príjmami mierne nad priemernou mzdou.

KOZ SR nesúhlasí s úpravami navrhnutými v oblasti nezdaniteľnej časti základu dane a pri v súčasnosti platných sadzbach dane 19 % a 25 %, kde požaduje zachovanie súčasného stavu.

3/ ZVÝŠENIE ZDRAVOTNÝCH ODVODOV ZAMESTNANCOV O 1 PERCENTNÝ BOD

Opatrenie sa negatívne prejaví na čistých mzdách zamestnancov, ktorí už v súčasnosti nesú najväčšie bremeno konsolidácie aj prostredníctvom neustále rastúcich cien. Zároveň má Slovensko už v súčasnosti jedno z najvyšších daňovo-odvodových zaťažení v rámci krajín EÚ, ktoré sa týmto opätovne zvyšuje. Opatrenie plošne zasiahne všetky príjmové skupiny zamestnancov a je otázne, ako sa zvýšenie odvodov prejaví v kvalite zdravotnej starostlivosti.

4/ ZMENY V TROCH SVIAKCHOCH A ZRUŠENIE ZÁKAZU MALOOBCHODNÉHO PREDAJA VO SVIAKCH

Koalícia chce natrvalo, po 1. septembri, zrušiť aj voľno 17. novembra (nebude dňom pracovného pokoja). Počas ďalších dvoch sviatkov – (pôvodne 6. januára, ale aktuálne 15. septembra) a 8. mája, sa má pracovať vraj iba budúci rok. Ruší sa aj zákaz predaja počas sviatkov.

KOZ SR sa s rušením ďalších štátnych sviatkov ako dní pracovného pokoja, ako aj s možnosťou otvorených maloobchodných prevádzok počas sviatkov absolútne nestotožňuje. Obe opatrenia sú v rozpore s dlhodobou požiadavkou na skracovanie pracovného času a zosúladienie súkromného a pracovného života. Keď sa možnosť zvýšenia za prácu vo sviatok odstráni, zamestnanci budú pracovať za štandardnú mzdu, čo vo výsledku znižuje ich príjmy. Výsledkom bude, že sa zvýši celkový počet odpracovaných hodín, ale priemerná mzda ostane rovnaká, alebo dokonca klesne, ak vezmeme do úvahy stratu príjmov za sviatky.

Štatistiky už dnes ukazujú, že veľká časť slovenskej pracovnej sily pracuje v podmienkach, ktoré neumožňujú dostatočný oddych. Zrušenie sviatkov ako dní pracovného pokoja tento tlak ešte zvýši.

● Po tripartite v popredí prezidentka KOZ SR, M. Uhlerová.

5/ ZMENY V DÁVKACH V NEZAMESTNANOSTI

Základný fond poistenia v nezamestnanosti tvoria svojimi odvodmi prevažne zamestnanci a ich zamestnávateľia. Tento fond je dlhodobo prebytkový. Zároveň dĺžka vyplácania je jedna z najkratších v Európskej únii.

Navrhované opatrenie zasiahne najviac znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, pre ktorých je zložitejšie po strate zamestnania uplatniť sa na trhu práce. Najmä starší uchádzači o zamestnanie v pred dôchodkovom veku, ktorí častokrát dlhodobo prispievajú do poistenia, sa ťažšie uplatňujú na trhu práce a neraz sú aj diskriminovaní z dôvodu veku. Namiesto motivovania k zamestnaniu môže opatrenie uchádzačom o zamestnanie spôsobiť existenčné problémy a ešte prehĺbiť chudobu.

KOZ SR zásadne nesúhlasí s navrhovanou úpravou.

Aj vzhľadom k všetkým zverejneným výhradám - a tiež na podnet svojich členov - organizuje Konfederácia odborových zväzov SR v utorok, 30. septembra, protestné zhromaždenie pred budovou Národnej rady SR v Bratislave so začiatkom o 15.00 hod. Pozýva naň nielen odborárov, ale aj širokú verejnosť.

Spracované redakciou

Prepúšťalo sa aj v Krupine

V spoločnosti Brother Industries (SLOVAKIA), s.r.o., ktorého výrobný závod na repasovanie tonerových kaziet sídli v Krupine, sa prepúšťalo. Z 210 zamestnancov má byť k 30. septembru tohto roka prepustených do 25 ľudí.

Zástupcovia zamestnancov zo Základnej organizácie OZ KOVO Brother Krupina sa o plánovanej organizačnej zmene dozvedeli na stretnutí s vedením spoločnosti ešte 25. augusta 2025. Dôvodom tohto rozhodnutia mal byť výrazný pokles objednávok, smerujúcich do Európy, ktoré sa v závode realizovali v rámci dvojzmennej prevádzky. Poklesom objednávok a následným poklesom denného objemu výroby sa spoločnosť rozhodla zrušiť celú dvojzmennú prevádzku, a to k 30. septembru 2025 a ponúkla zamestnancom zmenou pracovnej zmluvy prejsť na už existujúci 8 hodinový denný pracovný úväzok.

Kvôli úšetreniu ďalších nákladov vedenie zrušilo aj zabezpečovanie firemného autobusu, ktorý vozil zamestnancov z okresu Veľký Krtíš do práce do krupinského závodu.

Pokračovanie na 3. strane.

mesačník OZ KOVO

Vydáva: Odborový zväz KOVO
Redakcia: ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.
Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk
Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KUŠ, predseda,
členovia: Robert MOLNÁR,
JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján ŠLAUKA,
Ing. Michal KUKOLÍK, Ing. Stanislav KNUT
Šéfredaktorka: Mgr. Anita FÁKOVÁ
Grafická úprava: Tomáš BLIČKA – BAWA
ISSN: 2730-0943

Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia.
Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk.

Z kováckej kuchyne

Prepúšťanie v HELLE

Automobilový priemysel – a nielen na Slovensku – zažíva ťažké časy. Nielen kvôli stagnujúcemu dopytu, americkým clám či problematickým podmienkam pri prestavení časti výroby na ekologickjšiu formu. Premieta sa to aj v znižovaní počtu zamestnancov po celom svete a najnovšie sa takáto redukcia dotkne aj ľudí, pracujúcich v závode na výrobu svetlometov do automobilov – spoločnosti Hella – ktorá má na Slovensku tri fabriky s viac než 3 200 zamestnancami.

Na túto skutočnosť ako prvý upozornil portál HNonline.sk, a to na základe podnetu od jedného zo zamestnancov. Následne jeho slová potvrdil aj predseda tu pôsobiach odborov – Základnej organizácie OZ KOVO Hella Slovakia, Michal NIRKA: „Môžem potvrdiť, že zo strany zamestnávateľa sme boli požiadaní o prerokovanie viacerých výpovedí,“ uviedol s tým, že viac informácií s tretími stranami nemôže zdieľať.

Počet prepustených zatiaľ otázný

Na otázky, koľko pracovníkov chce závod s tromi prevádzkami v Trenčíne, Bánovciach nad Bebravou a Kočovciach neďaleko Nového Mesta nad Váhom prepustiť, vedenie spoločnosti Hella neodpovedalo. Podľa zverejnených informácií však má ísť o desiatky ľudí, ich počet však údajne ešte nie je uzavretý. Odchod zamestnancov sa má podľa vyjadrenia odborov na sociálnych sieťach diať postupne, najskôr formou výpovedí a nepredĺžovaním pracovného pomeru pracovníkom, ktorí majú pracovnú zmluvu na určitý čas. Primárne má ísť o nevýrobných pracovníkov, teda skladníkov, údržbárov, majstrov, kvalifikárov, technologov, plánovačov a zamestnancov z ďalších administratívnych pozícií.

Spoločnosť sa tým chce zrejme vyhnúť hromadnému prepúšťaniu. Zo zákona totiž môže dať naraz výpoveď 29 zamestnancom mesačne bez toho, aby išlo o hromadné prepúšťanie. Ak by to bolo viac, nasleduje náročnejší proces a situáciu musí zamestnávateľ riešiť s úradmi aj odborními. Škrtenie má najskôr pociťiť závod v Bánovciach nad Bebravou, kde sa vyrábajú zadné svetlá napríklad pre Mercedes aj Tesla. Postupne sa podobný scenár očakáva aj v Kočovciach. Výnimkou môže byť Trenčín, ktorý získal nový projekt v oblasti vstrekolisov. Tie sú kľúčové pri výrobe produktov z plastových dielov.

Klesajúci dopyt a neisté kontrakty

Hlavným dôvodom redukcie má byť kríza v celom segmente a pokles objednávok od automobiliek. Kľúčovým odberateľom spoločnosti je americká Tesla, ktorej zakladateľom a šéfom je Elon MUSK. Tesla pred tromi rokmi podpísala s Hellow prestížny kontrakt pre svoju berlínsku gigafactory – továreň na výrobu elektromobilov a elektro-

batérií. V menšom objeme mala byť časť produkcie smerovaná aj do ďalších prevádzok v Číne a v Mexiku.

Z tohto dôvodu boli v slovenských závodoch alokované nemalé produkčné kapacity práve pre tohto jedného klienta. Podľa zverejnených informácií však Hella dnes údajne počíta len s polovičným vytážením oproti pôvodným očakávaniam z minulých rokov.

Zlou správou je aj fakt, že ďalším kľúčovým zákazníkom slovenských závodov je Mercedes-Benz. S ním má slovenská báza kontrakt na osem rokov na dodávky svetlometov pre elektromobil EQE a športové modely AMG. Aj Mercedes však zápasí s clami a prepadosť dopytu, najmä po elektromobiloch, v dôsledku čoho aj prostredníctvom svojho šéfa Ola KÄLLENIUSA tlačí na odsun emisných plánov Bruselu.

Zisk klesol

Spoločnosť Hella Slovakia vlni znížila svoj zisk oproti roku 2023 o polovicu. Pre porovnanie, kým ešte v roku 2020 vykázala zisk 10 miliónov eur, minulý rok to bolo 2,76 milióna eur. Jej tržby minulý rok dosiahli sumu vyše 685 miliónov eur.

Pripomeňme, že Hella pôsobí na Slovensku už viac ako dve desaťročia a je jedným z najväčších zamestnávateľov v Trenčianskom regióne. Venuje sa výrobe výkonnej svetelnej techniky a patrí do obchodných skupín Lighting a Electronics. V slovenských závodoch - v Bánovciach nad Bebravou - sa vyrábajú zadné svetlá, v Kočovciach predné svetlomety a v Trenčíne multifunkčné svetlá a interiérové osvetlenie.

Zdroj: hnonline.sk, spracované redakciou

VÝPOVEDE V EMBRACU NA SPIŠI

Najväčší zamestnávateľ na Spiši oznámil hromadné prepúšťanie. O prácu má aktuálne prísť sto ľudí. Firma Embraco Slovakia, ktorá sa venuje výrobe a montáži chladiacich systémov, tak reaguje na aktuálny vývoj trhu.

Závod Embraco Slovakia oznámil v závere septembra hromadné prepúšťanie s tým, že sa má dotknúť stovky zamestnancov, medzi nimi aj dlhoročných pracovníkov firmy. Spišskonovoveský úrad práce a sociálnych vecí oznámil, že obdržal informáciu o prepustení 74 ľudí.

Znižovanie a v prípade potreby následné nabíranie zamestnancov je pritom pre túto chladiarensku spoločnosť v posledných rokoch príznačné. Aktuálne má v závode pracovať zhruba 1 300 zamestnancov.

Nízky dopyt po kompresoroch

Podľa vedenia firmy za to môže výrazný pokles dopytu v segmente komerčných kompresorov. „Toto nepopulárne, no nevyhnutné opatrenie je reakciou na celkový pokles globálneho dopytu po kompresoroch v segmente komerčného chladenia. Ide o krajné riešenie, keďže sme už vyčerpali všetky dostupné možnosti pre zvrátenie negatívnych vplyvov a zachovanie plnej zamestnanosti,“ uviedol v stanovisku pre médiá generálny riaditeľ Embraco Slovakia, André BUBLITZ.

O životy tak prídu aj dlhoroční pracovníci fabriky. Či sú na zozname prepustených, sa dozvedia v posledných septembrových dňoch.

Oslovení ľudia v spišskonovoveských uliciach netajili ľútosť: „Je to hrozná informácia. Poznám ľudí, ktorých sa to priamo týka, a viem, že sú z toho veľmi nešťastní,“ uviedol jeden z obyvateľov. Druhý podotkol, že je to veľká škoda a bude náročné nájsť si druhú prácu, keďže Spišská Nová Ves nemá toľko veľa zamestnávateľov a pracovných príležitostí.

„Spoločnosť doručuje výpovede postupne, v posledných dňoch mesiaca september a v priebehu októbra, pričom zamestnancom bude plynúť výpovedná doba v zmysle Zákonníka práce a kolektívnej zmluvy,“ dodal riaditeľ A. BUBLITZ.

Nájdu iné zamestnanie?

Priestor na vyjadrenie dostal aj predseda Základnej organizácie OZ KOVO Embraco Slovakia, Juraj HOJNOŠ. Ten sa oficiálne pre médiá vyjadril odmietlo. Mimo záznamu však povedal, že ho celá situácia veľmi mrzí. Nazval to nešťastím pre ľudí a vníma to veľmi zle. S prepúšťaním nesúhlasí, ale dodal, že zamestnávateľ postupoval podľa legislatívy a všetko dodržal. Zdôraznil, že právomoci, ktoré on ako šéf odborov mal, využil a v tejto chvíli viac urobiť nemôže. Dohliadol aj na dodržanie sociálnych vecí. Trval napríklad aj na tom, aby medzi prepustenými neboli samoživitelia rodín.

Mnohí z prepustených sa tak v dohľadnej dobe budú hlásiť na najbližšom úrade práce. Hovoríkyňa Ústredia práce, sociálnych vecí rodiny SR, Iveta DORČÁKOVÁ, uviedla: „Ku koncu augusta 2025 evidovalo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v okrese Spišská Nová Ves podiel disponibilných uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na úrovni 4,65 %, čo je takmer tritisíc ľudí.“ Aj keď medziročne ide o porovnaní s augustom 2024, kedy dosahovala 5,02 %, o citeľné zlepšenie, najšť si v tomto regióne novú prácu nemusia byť vôbec ľahké.

Napriek zlým správam však z Embraca prichádza aj nádej na lepšiu budúcnosť. Závod už minulý rok naštartoval transformáciu, ktorej cieľom je stať sa takzvaným hybridným závodom. Okrem tradičnej výroby kompresorov chce totiž postupne rozbiehať aj produkciu priemyselných motorov. Spoločnosť plánuje spustiť novú výrobu už na konci tohto roka, čo má do regiónu i závodu priniesť väčšiu stabilitu do budúcnosti.

Af, TASR

Prepúšťalo sa aj v Krupine

Pokračovanie z 2. strany.

Prepustili aj nedisciplinovaných či neefektívnych

Odborová organizácia akceptovala organizačnú zmenu už aj preto, že stále upozorňovala na nerenovabilnosť, ale aj nespravodlivé odmeňovanie zamestnancov na dvojzmennej prevádzke.

V súvislosti s prepúšťaním sa však na zoznam prepustených dostali aj zamestnanci (6 ľudí), ktorí mali určité disciplinárne postihy alebo boli pre spoločnosť kvôli častej absencii neefektívni. S týmto sa Odborová organizácia ZO OZ KOVO Brother Krupina nestotožnila a upozornila vedenie spoločnosti, že považuje takto koncipovanú organizačnú zmenu za neprijateľnú, keďže sa ňou zamestnávateľ chce zbaviť aj takých zamestnancov, ktorých sa v podstate netýka.

Nehovoriac o argumente vedenia, že im ide o efektívne nakladanie s prostriedkami - hoci títo zamestnanci boli zo strany zamestnávateľa prepustení dohodou a teda s nárokom na odstupné.

Vedenie spoločnosti však na druhej strane ubezpečilo zástupcov zamestnancov, že v budúcnosti - po týchto „nutných, ale dočasných riešeniach“ - chce firma rásť a je naplánovaná niekoľko významných investícií. Čo však nekorešponduje so zámerom manažmentu zastabilizovať od januára budúceho roku nástupný plat pre nových zamestnancov na úrovni prvého stup-

ňa budúcoročnej minimálnej mzdy (916 eur), s čím sa odbory absolútne nestotožňujú a v histórii prevádzky sa doteraz nič také nestalo (závod pôsobí od roku 2007). Situáciu komplikuje aj skutočnosť, že v podniku je pomerne vysoká fluktuácia zamestnancov, čo môže čiastočne súvisieť aj so mzdovou motiváciou, nakoľko operátor so špeciálnymi úlohami v 5. platovej triede zarobí cca 1.100 eur, v nižších platových triedach je to rádomo menej.

Pred Základnou organizáciou OZ KOVO Brother Krupina tak aktuálne vyvstáva vážna výzva - zvrátiť tento nepriaznivý stav a rokovať o mzdovej i zamestnaneckej politike s vedením spoločnosti dovtedy, kým nenájdu iné, pre zamestnancov prijateľnejšie a motivujúcejšie riešenie.

Autor: Peter SLOBODA, podpredseda VZO OZ KOVO Brother Krupina, upravené redakciou

Z odborárskej kuchyne

Čo Slovákov v práci najviac stresuje?

Psychický stres a psychická záťaž na pracovisku sú nové oblasti, ktorými sa už zaoberajú aj analýzy v súvislosti s ochranou zdravia a bezpečnosti v práci. Podľa Inštitútu pre výskum práce a rodiny je však práva úprava vo vzťahu k stresu u nás nedostatková.

Až 20 % zo všetkých manažérov trpí úzkosťou, ide pritom o najvyšší podiel spomedzi všetkých povolání. Manažéri majú aj najvyššiu úroveň konfliktov medzi pracovným a súkromným životom. Stres na pracovisku sa však netýka len riaditeľov či vrcholových manažérov, ale aj bežných zamestnancov bez rozdielu pozície.

Čoho sa najviac boja Slováci?

Z veľkého európskeho prieskumu podnikov, v ktorom boli zapojené aj slovenské firmy vyplývalo, že až 63 % Slovákov má stres z každodenného používania digitálnych technológií. Nová hrozba má tak nový názov – technostres.

Tento rok sa nesie v znamení digitalizácie a umelej inteligencie, ktorá prevratným spôsobom ovplyvnila pracoviská na celom svete a spolu s tým aj prístup k riešeniu otázok súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia zamestnancov.

„Na jednej strane tieto technológie prinášajú pre zamestnancov veľké možnosti a potenciálny prínos v oblasti zlepšenia úrovne BOZP, ako je zníženie námahy pri práci, či ochrana pred nebezpečným pracovným prostredím, no na druhej strane predstavujú aj mnohé nepreskúmané riziká,“ uviedla generálna riaditeľka Národného inšpektorátu práce, Alena ZVAROVÁ BAŠISTOVÁ.

Podľa oficiálnych údajov Inšpektorátu práce SR bolo v roku 2024 na Slovensku zaznamenaných 7 888 pracovných úrazov, z toho 25 s tragickým koncom a 55 zamestnancov skončilo s ťažkou újmou na zdraví.

Zatiaľ, čo počet úmrtí na pracoviskách postupne klesá, počet chorôb z povolania rastie. Stres, úzkosť a depresia predstavujú druhý najčastejší zdravotný problém, súvisiaci s prácou, ktorý postihuje európskych pracovníkov.

Top 10 rizikových faktorov

Meniaci sa svet práce prináša do života zamestnancov nové stresové faktory, ako prácu s umelou inteligenciou či inými technologickými a digitálnymi nástrojmi. Dlhodobé je však strašakom napríklad aj sedenie.

Výplýva to z posledného prieskumu Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, do ktorého sa zapojilo 41tisíc podnikov z 30-ich krajín. Najväčšie obavy, týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, majú ľudia z dlhodobého sedenia, digitalizácie a psychosociálnych rizík.

V minulom roku to boli dva hlavné rizikové faktory, spojené s poškodeniami podporného-pohybovej sústavy: dlhodobé sedenie (64 % pracovníkov) a tesne za ním nasledujú opakované pohyby rúk alebo paží (63 %). Okrem toho 52 % uviedlo ako jeden z hlavných rizikových faktorov zdvíhanie alebo premiestňovanie osôb alebo ťažkých bremien.

Podceňovaná prevencia

„Až 25 % podnikov stále neuznáva existenciu psychosociálnych rizík, čo poukazuje na značný nedostatok pri riešení týchto dôležitých problematických otázok. Zdôrazňuje to význam našej nadchádzajúcej kampane Zdravé pracoviská, ktorá sa začne v roku 2026 a ktorá sa zameria na riešenie vplyvu psychosociálnych rizík pri práci na duševné zdravie pracovníkov,“ uviedol výkonný riaditeľ EU-OSHA (Európska agentúra pre ochranu a zdravie pri práci) William COCKBURN.

Ako pozitívny trend sa javí príprava na digitálne technológie vo firmách. Ľudí stresuje nová práca, no približne 42 % podnikov ponúka svojim zamestnancom aj odbornú prípravu v tejto oblasti, aby eliminovali stresový faktor. Podniky ďalej uvádzali ako riziká aj zvýšenú intenzitu práce (34 %), informačné preťaženie (32 %) a stieranie hraníc medzi pracovným a súkromným životom (27 %).

Zdroj: Inštitút pre výskum práce a rodiny, Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, Národný inšpektorát práce

KEĎ TICHŮ BOLÍ...

alebo DUŠEVNÉ ZDRAVIE NIE JE LUXUS!

Čo sa deje, keď ľudia prestávajú vládnuť – a nik si to nevšimne...

Systém sa mení. Nové aplikácie. Skenery. Výkazy. Čipy. Tlačí sa na výkon. Tlačí sa na rýchlosť. Tlačí sa na čísla. Ale kto sa pýta: Ako sa majú ľudia, ktorí to všetko robia?

Ranné zásobovanie, večerné uzávierky, krátke prestávky, vždy niečo nesedí. Sebakontrolné pokladne nahrádzajú kontakt. Ale problém zákazníka rieši vždy človek. Človek, ktorý to schytá. V noci sa ti sníva, že píše rožky. Nechceš sa rozprávať, len chceš ticho. Ale aj doma sa od teba čaká, že „budeš milá“. Bolí ťa chrbát, oči, srdce. Ale najviac ťa bolí, že si pre systém len výkon, nie človek.

Tempo linky sa nezastaví. Ak si pomalší, počuješ to. Ak si rýchly, pridajú ti. Nové systémy, ktoré máš ovládať – ale nik ti nevyšvetlí ako. Šéf má počítač, ty máš skrutkovač – ale aj tak musíš zadávať údaje do tabletu. Hlása, že „sa zracionalizovalo“. V preklade: robíš aj za toho, čo už tam nie je. Chceš si oddychnúť – ale ťaháš nadčasy, lebo hypotéka.

Psychická nepohoda nie je len plač pri stole, či dramatické zrútenie. Často prichádza potichu. Nevidno ju. Ale cítiť ju. V tímoch zrazu zavládne ticho. Nie to sústredené, ale to...zvláštne. Vznikajú malé tábory. Šepká sa po kútoch. Ľudia sú podráždení. Alebo úplne otupení. Odchádzajú. Keď sa ich spýtate prečo, povedia: „Lebo som unavený. Lebo takto už nechcem ďalej žiť.“

Digitalizácia mala pomôcť. Ale občas pridáva tlak tam, kde už niet priestoru. Systém nahlasí každú prestávku. Aplikácia vie, koľko ste naskladnili. Hodiny sú „smart“, ale ľudia sú čoraz viac vyčerpaní. A nie, netýka sa to len manažérov v kanceláriách. Toto zažívajú aj ľudia na pokladni. V sklade. Vo výrobe. Cez migráciu, cez PN-ky, cez ticho, cez častejšie slová „nevládzem“.

A práve tu majú odbory svoju rolu. Lebo tam, kde sa mlčí, treba zastáť. Pomôcť pomenovať. Odborne, vecne – ale srdcom. Odborári majú jedinečný prístup k realite pracovísk. Dokážu pozorovať únavu, vyhorenie či napätie v tímoch. Duševná pohoda je pracovná podmienka. Ak zamestnávateľ tvrdí, že ľudia nie sú efektívni, pýtajme sa: „Čo robíte preto, aby mohli byť?“

Digitalizácia prináša nové formy tlaku – rýchle procesy, neustálu dostupnosť, algoritmy bez empatie. Softvéry neodpočívajú. Ale ľudia musia. Zavedenie no-

vjej technológie nemá znamenať zvyšovanie noriem, ale uvoľnenie psychickej záťaže. Odbory môžu kľásť otázku: „Ako plánujete zohľadniť psychickú adaptáciu zamestnancov pri zavádzaní nových technológií?“

Všimajme si signály.

Požadujeme psychosociálny audit. Vytvoríme podmienky, kde môže zamestnanec povedať „potrebujem pauzu“ bez strachu. Škóľme vedúcich, aby rozumeli aj ľuďom, nielen číslam.

Pýtajme sa: Čo potrebujeme, aby sme mohli dobre pracovať a pritom zostať zdraví? Digitalizácia nie je nepriateľ. Ale bez človeka v strede sa stane tlakom. A tlak, ak nemá ventil, vždy niekde praskne.

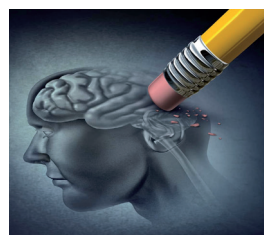
Viem. Niekedy zamestnávateľ ani nechce otvorene hovoriť o tom, ako presne bude digitalizovať, aké systémy zavádza, či ako fungujú algoritmy. Ale to neznamená, že odbory majú čakať v tichosti!

Stačí sa pozeráť. Počúvať. Vnímať. Z toho, ako sa ľudia správajú, čo hovoria – aj čo už hovoriť prestali – sa dá vycítiť viac než z akejkoľvek analýzy. A práve preto majú odbory silu a zmysel: vedieť priniesť konkrétne návrhy do kolektívnych zmlúv, ktoré reagujú na realitu – nie na firemný newsletter.

- ✓ Oddych nad rámec zákona.
- ✓ Právo na skutočnú pauzu.
- ✓ Psychologická bezpečnosť.
- ✓ Vzdelávanie, ktoré posilní aj ľudí, aj ich vedúcich.
- ✓ Rekvalifikácie, ktoré dajú novým systémom ľudský rozmer.

Duševné zdravie nie je luxus. Je to základný predpoklad pre prácu, ktorá má trvať dlhšie než jednu sezónu.

Autorka: JUDr. Daniela PODMAJERSKÁ
vedúca Úseku kol. vyjednávania a ekonomiky OZ KOVO

V JLR odstávka kvôli kyberútoku

Britská automobilka Jaguar Land Rover (JLR), ktorej výrobný závod sídli aj pri Nitre na Slovensku, zaznamenala na prelome augusta a septembra rozsiahly kybernetický útok, ktorý už na viac ako mesiac ochromil jej výrobu vo všetkých jej pobočkách. Ako potvrdilo vedenie závodu, dôvodom tejto dlhej odstávky je, že „kontrolovaný reštart produkcie potrebuje čas“ a napriek viacerým avizovaným termínom spustenia liniek sa tomu tak zatiaľ nestalo.

Keď hackeri napadli IT systémy spoločnosti Jaguar Land Rover, nikto najskôr netušil, koľko škôd to môže napáchať. Tie sa už dnes odhadujú rádo vo niekoľko miliónov eur podľa toho, ako dlho bude ešte výpadok výroby, servisu a predaja áut trvať. Odhaduje sa, že Jaguar stráca celosvetovo asi 58,5 milióna eur týždenne. Napr. v Nitre vyrobili denne 600 áut a hoci opakovane viackrát ohlásili spustenie výroby, zatiaľ sa návrat zamestnancov do výrobných hál nekoná.

O tom, že situácia je vážna, svedčí aj to, že Jaguar požiadal o núdzové financovanie. Automobilka nedávno oznámila, že na kompenzáciu škôd si požiada asi 1,7 miliardy eur od britskej vlády, informovali Financial Times. Následne prišli britské médiá s novou sumou a údajným úverom vo výške viac ako dve miliardy eur od komerčných bánk.

Výroba a montáž automobilov tak ochromila závody vo Veľkej Británii, v Číne, Indii, Brazílii i na Slovensku. V závodoch po celom svete ostalo bez práce zhruba 200 tisíc zamestnancov, na Slovensku sa to dotklo cca 4 400 pracovníkov a negatívny dopad pociťuje aj množstvo subdodávateľov automobilky.

Slovenskí zamestnanci čakajú na pokyny doma – buď čerpajú dovolenku alebo sú na prekážke v práci na strane zamestnávateľa a aktuálne poberajú 75% priemernej mzdy. Prvých desať dní dostávajú 69% priemernej mzdy. „Máme prislúbený kurzarbeit, kde by mali ľudia dostať 80%, čo by mala firma doplatené,“ ozrejmil pred-

седа miestnych odborov, Jozef BALÁŽI. O vyplatení tejto finančnej pomoci späť za september môže nitrianska spoločnosť požiadať štát.

Automobilka JLR následne v písomnom stanovisku potvrdila, že niektoré časti výroby sa v najbližších dňoch opäť spustia. Ktoré a či zahrnú aj závod na Slovensku, však neuviedla.

Podľa osloveného odborníka však opätovné sfunkčnenie systémov po hackerskom útoku jednoduché nie je. Zoltán BALOGH z Laboratória internetu vecí a kybernetickej bezpečnosti Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre upresnil: „Musí prebehnúť forenzná analýza a potom musia obnovovať systém. Takže môžu to byť aj týždne. Systémy postupne nabiehajú, ale musia ich skontrolovať, aby boli bezpečné, aby neobsahovali nejaké zadné dvere alebo vírusy,“ vysvetlil. Zdroj: TASR, spracované redakciou

Energopomoc bude adresná

Slovenské domácnosti čaká od začiatku budúceho roka zmena. Plošné dotácie na energiu, ktoré štát rozdával počas energetickej krízy a aj v priebehu posledných rokov, sa skončia a nahradí ich adresná energopomoc. Poslanci Národnej rady SR definitívne schválili nový zákon, podľa ktorého sa nárok na ňu bude odvíjať od výšky príjmu.

Poslanci Národnej rady SR schválili nový zákon o adresnej energopomoci v skrátanom legislatívnom konaní. Ku koncu tohto roka dôjde k ukončeniu doterajšej plošnej kompenzácie nákladov na energiu.

„Cieľom návrhu zákona je zabezpečiť vhodný a primeraný právny a inštitucionálny rámec na poskytovanie pomoci so zvýšenými cenami energií (elektrina, plyn a teplo) energetickým domácnostiam v rozsahu a forme, ustanovenej nariadením vlády,“ uviedlo Ministerstvo hospodárstva SR v dôvodovej správe.

Pre pripomenutie – na jar tohto roka bol schválený zákon, podľa ktorého viaceré inštitúcie a distribútori energií majú poslať ministerstvu hospodárstva informácie o domácnostiach, ktoré sa týkajú zisťovania miery ohrozenia energetickej chudobou. Štát tak po novom zisťuje údaje napríklad o príjmoch občanov či o dávkach, ktoré dostávajú zo sociálneho systému.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) bude od januára určovať ceny podľa svojich štandardných pravidiel – teda na základe nákladov dodávateľov a situácie na trhu. Pre ľudí to znamená, že bez adresnej pomoci by sa ich účty za elektrinu, plyn či teplo automaticky zvýšili, keďže prestane fungovať mimoriadny „strop“, zavedený počas krízovej regulácie.

Predseda vlády Robert FICO pritom už skôr zdôraznil, že kompenzácie vysokých cien plynu, elektriny a tepla by sa v roku 2026 mali dotknúť až 90 % domácností. Podľa neho by v opačnom prípade ceny mohli stúpnuť až o tretinu. V prípade elektriny podľa predsedu vlády zároveň platí, že ceny jej silovej zložky nebudú stúpať – zostanú na úrovni 61 eur za megawatthodinu (MWh).

Dôvodová správa k návrhu zdôrazňuje, že zákon má pozitívny sociálny vplyv. Ochráni zraniteľné domácnosti pred prudkým nárastom cien po ukončení plošných dotácií, no zároveň odľahčí štát od obrovských výdavkov na plošné kompenzácie pre všetkých. Na rozpočet verejnej správy však opatrenie bude mať aj negatívny vplyv, keďže na adresnú pomoc bude treba vyčleniť nemalú sumu financií. Hoci sa Slovensko aktuálne nachádza v čase ťažkej konsolidácie, ktorá podľa odbornárov dopadne najmä na pracujúcich, náš rozpočet to celé bude štáť 435 miliónov eur. Podľa slov premiéra by sa tieto mali sanovať najmä z európskych peňazí.

Zákon tiež upravuje podmienky pre vznik a zánik práva na adresnú energopomoc, právne vzťahy pri poskytovaní adresnej energopomoci, ako aj práva a povinnosti subjektov pri poskytovaní adresnej energopomoci.

Nárok na pomoc budú mať domácnosti, ktorých príjem bude nižší, ako stanoví nariadenie vlády. Energopomoc pre obyvateľov bude podľa návrhu poskytovaná prostredníctvom určenia ceny v elektroenergetike, plynárenstve alebo tepelnej energetike a podmienok ich uplatnenia alebo prostredníctvom energopoukážok.

O tom, kto má na ňu nárok a v akej forme, bude domácnosti informovať ministerstvo hospodárstva elektronicky alebo poštou. Ten, komu nebola poskytnutá adresná energopomoc, môže túto skutočnosť namietnuť do 60 dní odo dňa, keď vzniklo alebo malo vzniknúť právo na túto pomoc. Môže tak urobiť aj odo dňa doručenia energopoukážky, ak sa namieta výpočet jej hodnoty.

Nariadením vlády bude stanovený okrem iného druh pobytu na adrese odberného miesta, ktorý musí spĺňať fyzická osoba, tvoriaca energetickú domácnosť, rozsah údajov, z ktorých sa vypočíta príjem na účely výpočtu bonity energetickej domácnosti, či podrobnosti o spôsobe výpočtu bonity energetickej domácnosti a výpočet koeficientu veľkosti energetickej domácnosti.

Kto bude mať nárok na pomoc?

Nárok na pomoc budú mať takzvané **energetické domácnosti** – skupina ľudí, ktorí žijú na rovnakej adrese a odoberajú tam elektrinu, plyn alebo teplo na vlastnú spotrebu. Nemusí to byť len rodina v úzkom zmysle slova – podmienkou je, aby mali všetci na tej istej adrese oficiálne vedený pobyt a aby šlo o domácnosť, ktorá energiu využíva na svoje bývanie, nie na podnikanie alebo iné účely.

Zavádza sa aj ďalší pojem – **bonita energetickej domácnosti**. Ide o výpočet, ktorý zohľadňuje príjmy všetkých členov domácnosti a zároveň veľkosť domácnosti. Výsledok ukazuje, či má daná domácnosť dostatočne finančné možnosti platiť účty za energiu. Ak bonita klesne pod hranicu, ktorú určí vláda, domácnosť získava nárok na adresnú energopomoc. Tento mechanizmus má zabezpečiť, aby sa pomoc dostala len k tým, ktorí ju skutočne potrebujú.

Nový systém prináša aj **zavedenie registra odberných miest**. V ňom sa budú zhromažďovať údaje o spotrebe energií, tarife či adrese odberného miesta. Údaje sa budú používať len v nevyhnutnom rozsahu a po spracovaní sa automaticky vymažú. Prístup do registra budú mať iba určené zamestnanci ministerstva a okresných úradov, ktorí budú viazaní mlčanlivosťou.

Zákon bude účinný od 10. októbra tohto roka.

KRÁTKO

2/3 Slovákov zmenia prácu pre vyšší plat

Zvýšenie platu je hlavnou motiváciou Slovákov pri zmene svojej doterajšej práce. Takmer 2/3 z oslovených by odišli zo svojho zamestnania, ak by dostali pracovnú ponuku s vyšším platom o 20 % až 30 %. Na druhej strane, 6% by z finančných dôvodov nikdy neuvažovalo o odchode. Vplyv to z aktuálneho prieskumu Jobsindex od spoločnosti Alma Career Slovakia, ktorý sa realizoval na vzorke 1090 zamestnancov. V čase nízkej nezamestnanosti je to jasný signál pre zamestnávateľov, aby vo svojom podnikaní venovali zvýšenú pozornosť mzdovej politike, ale aj balíku benefitov pre zamestnancov. Z prieskumu vyplynulo, že takmer 1/3 ľudí je pripravená hneď odísť zo súčasnej práce v prípade lepšej ponuky. Novým možnostiam je otvorených 24 % zamestnancov. O zmene práce by uvažovalo 16 % pracujúcich aj vtedy, ak by bola nová pracovná ponuka porovnateľná s tou súčasnou. Plat tak zostáva pre zamestnancov najväčšou motiváciou pri rozhodovaní o zmene práce, nasledujú dobré pracovné podmienky či kariérny rast. Najviac pripravení zmeniť svoje zamestnanie sú mladí ľudia vo veku od 18 do 24 rokov (41 %) a nižšie kvalifikovaní ľudia na manuálnych pozíciách. Najnižšiu ochotu na odchod z práce majú pracovníci s dlhšou praxou a staršie vekové skupiny, obzvlášť zamestnanci v školstve a zdravotníctve.

Bývanie stále drahšie

Bytová výstavba sa na Slovensku spomalila, výraznejšie klesli počty dokončených aj začatých bytov, nižšia bola tiež rozostavanosť. Informoval o tom Štatistický úrad SR. Dopyt po bývaní pritom neustále rastie, nedostatok bytov však zvyšuje ceny. V druhom štvrtroku bolo dokončených len 3 717 bytov, najmenej v rámci porovnania 2. štvrtrokov od roku 2017. Tradičný líder, Bratislavský kraj, sa prepadol na historicky nízke čísla, keď tu dokončili menej než 440 bytov. Naopak, v Nitrianskom kraji dostávali o vyše 40 % viac bytov než pred rokom, až päť krajov hlásilo pokles pod dlhodobé hodnoty, pričom výrazný bol prepád v Košickom kraji (-22 %). Celkovo však stále platí, že väčšinu dokončených bytov (takmer 3/4) tvorí individuálna výstavba rodinných domov – vyplýva zo zistenia analytikov z 365.bank. V druhom štvrtroku sa pritom rozbehla výstavba iba 4 043 bytov, čo je najmenej za posledných päť rokov. Medziročne je to pokles o 12,5 %. Ku koncu júna tak bolo na Slovensku rozostavaných vyše 77-tisíc bytov a za prvý polrok 2025 bolo dokončených 6 836 bytov, čo je o pätinu menej než pred rokom. Aj to stupňuje tlak na ceny bytov. V prípade ponukových cien, ktoré sleduje Národná banka Slovenska (NBS), bol medziročný nárast cien o 12,8 %, v prípade realizačných cien od Štatistického úradu bolo zdraženie o 11,3 %. Pokiaľ sa nestane niečo výnimočné, rast cien bude pokračovať aj v najbližších rokoch.

Odbory zásadne proti zrušeniu sviatkov

Odborári z Konfederácie odborových zväzov (KOZ) SR zásadne nesúhlasia s rušením troch sviatkov (8. máj, 15. september a 17. november), či už dočasne (pri sviatkoch 8.máj a 15. september má ísť o dočasné zrušenie len v roku 2026) alebo trvalo - ako dňi pracovného pokoja. Rovnako nesúhlasia so zrušením zákazu maloobchodného predaja v nasledujúce dni: 6. január, Veľkonočný pondelok, 1. máj, 8. máj, 5. júl, 29. august, 15. september, 1. november a 17. november. „Túto úpravu považujeme za rozpornú s našou požiadavkou na skracovanie pracovného času a na zosúladenie súkromného a pracovného života,“ uviedla prezidentka KOZ SR, Monika UHLEROVÁ a pokračovala: „Napriek tvrdeniam, že máme jeden z najväčších počtov sviatkov z okolitých krajín, Slováci aj jeden z najvyšších počtov odpracovaných hodín.“ Zároveň máme aj vysoký počet hodín, odpracovaných v tzv. neštandardných pracovných časoch (v noci, cez sviatky či víkendy). Ako ďalej zástupcovia zamestnancov zdôraznili vo svojom vyhlásení - výkonnosť ekonomiky treba zvyšovať inováciami a zmenou ekonomického modelu a nie nárastom počtu odpracovaných hodín.

Redakcia, TASR, Sita

V hutníctve hovoríme jednotným hlasom!

Najväčší hutnícky závod na Slovensku - U. S. Steel Košice - spolu so svojim odborovým partnerom v tomto závode - Radou odborov OZ KOVO U.S. Steel Košice, podnikli dôležitý krok na ochranu budúcnosti slovenského aj európskeho oceliarskeho priemyslu.

Spoločne sa obrátili na slovenských europoslancov, a to v čase, kedy Európska komisia pripravuje nové opatrenie na ochranu trhu s oceľou, ktoré má od roku 2026 nahradiť dnešný tzv. steel safeguard (v preklade ocelová poisťka/ochrana).

Ako hovoria v spoločnom stanovisku: „Naše poslanstvo je od začiatku jasné: **globálna nadkapacita vo výrobe ocele prudko rastie a podľa OECD prekráči do roku 2027 hranicu 721 miliónov ton. Oceľ z tretích krajín a zo štátom dotovaných produkcií zaplavuje trh EÚ a bez ochranného opatrenia budú naše domáce vysoké pece, valcovne, ale aj desiatky tisíc pracovných miest v ohrození.** A s nimi aj celé výrobné reťazce v odvetviach, využívajúcich oceľ - od automobiliek až po stavebníctvo.“

Iniciatívu vedú europoslanci **Dan NICA** (S&D, Rumunsko), **Christian EHLER** (EPP, Nemecko) a **Christophe GRUDLER** (Renew Europe, Francúzsko). Spoločne adresovali list predsedníčke Európskej komisie, Ursule von der LEYEN, výkonnému podpredsedovi Stéphane SÉJOURNÉMU a komisárovi Marošovi ŠEFČOVIČOVI. Cieľom listu je poukázať na to, že nové ochranné opatrenie musí byť masívne, efektívne, pripravené a čo najskôr a riadne konzultované so zástupcami dotknutého priemyslu a aj členskými štátmi.

Prvé reakcie sú povzbudivé. Z našich domácich europoslancov napr. Michal WIEZIK potvrdil, že sa k listu pripojí a očakáva sa podpora aj od ďalších. Mimoriadne dôležité je aj to, že v tejto veci vystupujú sociálni partneri **spoločne – zamestnávateľia aj zamestnanci**. Ako ukázali nedávne verejne prezentované aktivity medzi Republikovou úniou zamestnávateľov (RÚZ) a Konfederáciou odborových zväzov (KOZ SR) SR na národnej úrovni, kde obe organizácie spoločne odmietli zvyšovanie odvodového zaťaženia a zároveň deklarovali spoločný postup pri ochrane konkurencieschopnosti Slovenska, aj tento počin v európskom priestore dokazuje, že ak ide o budúcnosť priemyslu, vedľa zamestnancov a zamestnávateľov pracovať spoločne.

Zber podpisov europoslancov pod petíciou mala trvať zhruba do polovice septembra. Komisia by zároveň mala návrh nového opatrenia zverejniť v najbližších týždňoch. Táto spoločná aktivita zabezpečí, že hlas Slovenska a hlas U. S. Steel Košice bude v Bruseli počuť.

Zdroj: Juraj VARGA, predseda Rady odborov OZ KOVO USSK

Pracovno-právna poradňa a BOZP

Odbory a kontrola BOZP u zamestnávateľa

Odborová organizácia má právo kontrolovať, ako zamestnávateľ plní svoje povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP). Pri kontrole BOZP sa treba držať ustanovení Zákonníka práce, konkrétne § 149 - Kontrola odborovým orgánom.

U zamestnávateľa, u ktorého pôsobí odborová organizácia, má odborový orgán právo vykonávať kontrolu nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Pritom má právo najmä kontrolovať, ako zamestnávateľ plní svoje povinnosti v starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a či sústavne utvára podmienky bezpečnej a zdravotne neškodnej práce, pravidelne preverovať pracovisko a zariadenie zamestnávateľa pre zamestnancov a kontrolovať hospodárenie zamestnávateľa s osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, kontrolovať, či zamestnávateľ riadne vyšetruje príčiny pracovných úrazov, zúčastňovať sa na zisťovaní príčin pracovných úrazov a chorôb z povolania, prípadne ich sám vyšetrovať, požadovať od zamestnávateľa odstránenie nedostatkov v prevádzke, na strojoch a zariadeniach alebo pri pracovných postupoch a prerušenie práce v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnancov a ostatných osôb, zdržiavajúcich sa v priestoroch alebo na pracovisku zamestnávateľa s jeho vedomím, upozorniť zamestnávateľa na prácu nadčas a nočnú prácu, ktorá by ohrozovala bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov, zúčastňovať sa na rokovaníach o otázkach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. O nedostatkoch je odborový orgán povinný vypracovať protokol.

Protokol obsahuje označenie odborového orgánu, ktorý kontrolu vykonal, dátum a čas vykonania kontroly a nedostatky zistené kontrolou v prevádzke, na strojoch a zariadeniach alebo pri pracovných postupoch, ktoré odborový orgán požaduje odstrániť. V prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia, protokol obsahuje aj požiadavku na prerušenie práce s označením práce a času, odkedy sa požaduje práca prerušiť. Súčasťou protokolu je vyjadrenie zamestnávateľa k zisteným nedostatkom.

O požiadavke na prípadné prerušenie práce je odborový orgán povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť príslušný inšpektorát práce. Požiadavka na prerušenie práce odborového orgánu trvá až do odstránenia

nie nedostatkov zamestnávateľom, inak do skončenia jej preskúmania príslušným Inšpektorátom práce. V prípade, že je na kontrolu BOZP prizvaný aj inšpektor odborového zväzu, náklady, vzniknuté vykonaním kontroly nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci uhrádza štát (na základe dohody Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR s Konfederáciou odborových zväzov SR, kde sú združené odborové zväzy - vrátane OZ KOVO).

Podrobnejšie o kontrole BOZP odborovou organizáciou:

Ako na to v praxi? Môžeme využiť aj ustanovenie zákona o BOZP - § 29 Kontrolná činnosť orgánov zastupujúcich zamestnancov.

Odborové orgány a iné orgány, zastupujúce zamestnancov, kontrolujú plnenie úloh zamestnávateľov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Na plnenie týchto úloh si môžu vytvoriť vlastný systém kontroly.

Najlepšie by bolo dohodnúť sa na Výbore základnej organizácie (ZO) na čase, forme a personálnom obsadení kontrolnej skupiny v oblasti BOZP - aj za účasti zástupcov zamestnancov pre BOZP na jednotlivých pracoviskách zamestnávateľa - podľa charakteru zamestnávateľa (veľkosť podniku, počet zamestnancov riziká pri výkone práce). Ak by bola potrebná aj účasť odborového inšpektora z Odborového zväzu KOVO, je potrebné túto skutočnosť oznámiť tiež zamestnávateľovi.

Ak sa dohodnete na týchto základných atribútoch, je potrebné oznámiť termín kontroly BOZP zamestnávateľovi, a to najlepšie písomne, ale nič nebráni kontrole BOZP dohodnúť aj ústne.

Základom kontroly je vnútorná dokumentácia BOZP zamestnávateľa, ktorá musí byť prijatá po dohode v zmysle § 39 Zákonníka práce, ak tak preukázateľne nie je treba zabezpečiť nápravu.

Odborová organizácia má právo kontrolovať, či zamestnávateľ dodržiava povinnosti v oblasti BOZP, vrátane vytvorenia podmienok pre bezpečnú a zdravotne neškodnú prácu.

• Povinnosti zamestnávateľa:

Zamestnávateľ je povinný umožniť odborovej orga-

nizácii kontrolu a poskytnúť jej potrebné informácie. Povinnosti zamestnávateľa v oblasti zabezpečenia BOZP sú zároveň právami zamestnancov, ktorých odborová organizácia zastupuje.

• Rozsah fyzickej kontroly BOZP:

Kontrola sa má týkať stavu pracovísk, strojov a zariadení, pracovných postupov, evidencie vyšetrovania pracovných úrazov a iných záležitostí, súvisiacich s BOZP.

• Následky kontroly:

Ak odborová organizácia zistí nedostatky, požaduje ich odstránenie. Odborová organizácia má právo informovať zamestnancov o svojej činnosti, vrátane oblasti BOZP.

Konkrétne kontrolované oblasti:

• Dodržiavanie predpisov:

Kontrola, či zamestnanci dodržiavajú všetky bezpečnostné predpisy a postupy, ktoré sú pre ich prácu relevantné.

• Používanie OOPP:

Zabezpečenie, že zamestnanci používajú osobné ochranné pracovné prostriedky adekvátne, a to nielen v zmysle dostupnosti, ale aj správneho používania.

• Vzdelávanie BOZP:

Pravidelná kontrola, či sú zamestnanci pravidelne oboznámení a informovaní v oblasti BOZP a či sú informovaní o rizikách, spojených s ich prácou.

• Technická bezpečnosť:

Kontrola stavu a údržby technických zariadení, strojov a nástrojov, aby sa predišlo nebezpečným situáciám.

• Pracovné prostredie:

Zabezpečenie bezpečného a zdravého pracovného prostredia, vrátane osvetlenia, vetrania, úpravy podláh a ďalších faktorov.

Záver:

Zamestnávateľ je zodpovedný a zároveň súčinný so svojimi odbornými bezpečnostnými technikmi a vedúcimi zamestnancami pri kontrole BOZP v tom, aby boli všetky zistené nedostatky čo najskôr odstránené a zároveň boli prijaté primerané opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov.

Spracoval: Mgr. Peter RAMPÁŠEK, zväzový inšpektor bezpečnosti práce na Metodickom pracovisku OZ KOVO Bratislava

OTCOVSKÁ DOVOLENKA – podmienky jej čerpania

Na Slovensku je otcovská dovolenka realitou už tretí rok. Tento benefit využíva čoraz viac Slovákov. Mnohým však nie je úplne jasné, ako ju efektívne využiť a často si ju zamieňajú s materskou pre otca či rodičovskou dovolenkou.

ABY NEDOŠLO K OMYLU!

OTCOVSKÁ DOVOLENKA - krátke voľno, maximálne dvojtýždňové, aby mohol byť otec pri mame a dieťati bezprostredne po narodení. Za tento čas vypláca Sociálna poisťovňa peňažnú dávku z nemocenského poistenia, ktorá sa volá „otcovské“. Teda: zamestnávateľ dá zamestnancovi voľno, Sociálna poisťovňa pošle peniaze.

MATERSKÁ PRE OTCA (dlhšie obdobie starostlivosti) - ak otec prevezme starostlivosť o dieťa, môže poberať dávku „materské“ (ako „iný poistenec“) - ide o dlhšie platené obdobie starostlivosti. Zvyčajne trvá 28 týždňov a poberá sa najviac do dovŕšenia 3 rokov veku dieťaťa. V práci si k tomu čerpá pracovné voľno podľa Zákonníka práce.

RODIČOVSKÁ DOVOLENKA - je to pracovné voľno od zamestnávateľa na dlhšie obdobie starostlivosti o dieťa. Príjem počas tohto voľna riešia buď cez nemocenské dávky (ak na ne vznikne nárok), alebo rodičovský príspevok - a ten môže poberať vždy len jeden z rodičov. Zvyčajne sa čerpá do 3-och rokov dieťaťa. Ak má dieťa dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, dá sa čerpať až do 6 rokov.

Kto má nárok na otcovskú dovolenku?

Sociálna poisťovňa definuje otcovské ako nový typ dávky materské, ktorý sa poskytuje maximálne dva týždne v období šiestich týždňov po narodení dieťaťa. Dávka je viazaná na reálnu starostlivosť o dieťa a nemocenské poistenie otca. Kľúčovou podmienkou ostáva aspoň 270 dní nemocenského poistenia v posledných dvoch rokoch; nárok si vedia uplatniť aj otcovia v ochrannnej lehote, povinne nemocensky poistení živnostníci či dobrovoľne poistené osoby.

Prakticky to znamená, že žiadosť o dávku a o voľno treba načasovať tak, aby 14 dní prebehlo najneskôr do šiestich týždňov od pôrodu. Ak je matka s dieťaťom v tomto čase hospitalizovaná, okno sa o obdobie hospitalizácie predlžuje. Po dvoch týždňoch otcovskej môže otec - pri splnení podmienok - nadviazať na dlhšie materské pre otca, pričom doterajší ucelený nárok sa rozdelil na dve samostatné obdobia (napríklad dva týždne hneď po pôrode a 26 týždňov neskôr).

Výpočet a maximá v roku 2025

Výška otcovského sa počíta rovnako ako materské - 75 % denného vymeriavacieho základu, najviac však do zákonného maxima, ktoré sa každý rok odvádza od všeobecného vymeriavacieho základu. Pre rok 2025 je maximálny denný vymeriavací základ 94,0274 eura, čo dáva dennú dávku najviac 70,52 eura. Za dva týždne teda maximálne 987,28 eura.

Zároveň platí, že s účinnosťou od januára 2025 sa zvýšil aj maximálny mesačný vymeriavací základ, keďže sa menil násobok všeobecného základu. Tento posun má vplyv na stropy pri nemocenských dávkach, teda aj pri otcovskom.

Ako požiadať?

Otcovská dovolenka je pracovnoprávny inštitút - zamestnanec požiada zamestnávateľa o čerpanie voľna. Dávku otcovské vypláca Sociálna poisťovňa po podaní žiadosti o materské iného poistenca (otca); zamestnanec predkladá potvrdenia od zamestnávateľa a lekára, živnostník či dobrovoľne poistený preukazujú trvanie poistenia a zaplatené odvody. Dávku možno čerpať aj vtedy, ak matka súčasne poberá materské alebo rodičovský príspevok!

Pozor na povinnosti počas starostlivosti!

Sociálna poisťovňa v poslednom období upozorňuje na dodržiavanie režimu počas poberania dávok, spojených so

starostlivosťou o dieťa. „Stávajú sa prípady, kedy Sociálna poisťovňa zistí, že došlo k porušeniu poskytovania dávky. Vtedy pristúpime k požadovaniu tejto dávky naspäť. Ide najmä o rodičov, ktorí popri poberaní materského pracujú z homeoffice“, hovorí hovorca poisťovne Martin KONTÚR.

Upozornenie sa týka aj otcov, ktorí po dvojtýždňovej otcovskej prechádzajú na dlhšie materské - zákon vyžaduje, aby počas poberania dávky zabezpečovali celodennú starostlivosť o dieťa.

Zmyslom otcovskej je posilniť väzbu medzi otcom, matkou a dieťaťom v tesnom popôrobnom období a vyrovnať rozdelenie opatrovateľských povinností. Rezort práce pri predložení novely zdôraznil, že dvojtýždňová otcovská sa započítava do celkového obdobia materskej otca a je financovaná z nemocenského poistenia, nie na ťarchu zamestnávateľov.

Záujem otcov rastie

Dostupné dáta po zavedení dávky ukazovali rýchly nábeh - už v roku 2023 a 2024 Sociálna poisťovňa informovala o desiatich tisícoch vyplatených otcovských dávok a priemernej sume, presahujúcej 300 eur. Hoci veľkosť balíka závisí od príjmov a denných vymeriavacích základov (DVZ) konkrétnych otcov, z údajov a metodiky vyplýva, že s rastom všeobecného vymeriavacieho základu stúpajú aj maximá dávok.

Zhrnutie

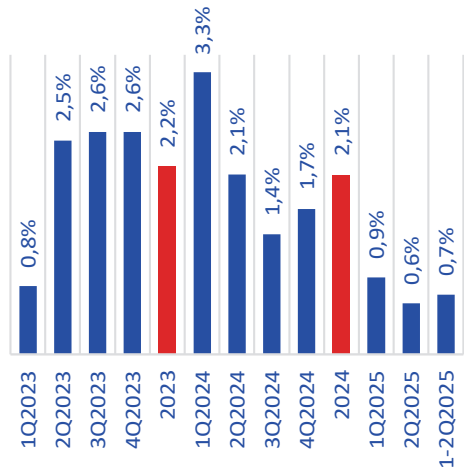
Otcovská dovolenka je dnes pevnou súčasťou pracovného a sociálneho štandardu. Trvá 14 dní, treba ju stihnúť do šiestich týždňov od pôrodu a vypláca ju Sociálna poisťovňa vo výške 75 % denného vymeriavacieho základu, s jasne stanoveným ročným maximom. Otcovia by si mali dopredu pripraviť žiadosť, dohodu so zamestnávateľom a myslieť na to, že počas dávky musia plniť zákonnú podmienku celodennej starostlivosti o dieťa.

Spracované redakciou

Hospodárstvo SR v 2. štvrtroku 2025

Hrubý domáci produkt

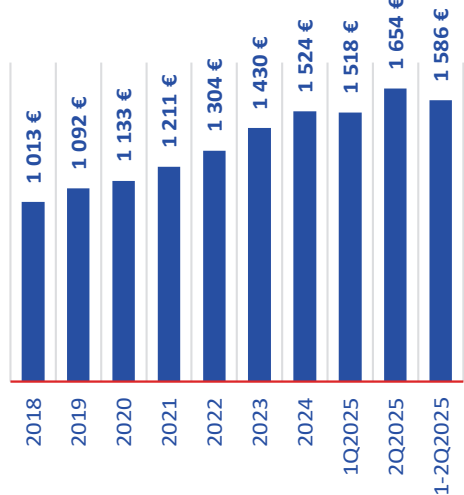
Podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky (ŠÚ SR) **hrubý domáci produkt (HDP) v 2. štvrtroku medzироčne vzrástol o 0,6 %** (v stálych cenách, bez sezónneho očistenia). Ide o najpomalší rast za uplynulých desať štvrtkov, **hranica 1 % nebola prekročená už druhý štvrtrok po sebe**.

Rast HDP podľa výdavkových zložiek bol aj v 2. štvrtroku 2025 výrazne podporený domácou spotrebou, ktorá však zaznamenala najpomalší rast za posledných 18 mesiacov, iba o 0,5 %. Konečná spotreba domácností medzироčne vzrástla o 2 %, zatiaľ čo na začiatku roka bola utlmená na úrovni 0,5 %. Zvýšenú spotrebu zaznamenala aj verejná správa, ktorej spotreba opäť prekročila hranicu 2 %, v 2. štvrtroku dosiahla 2,2 %.

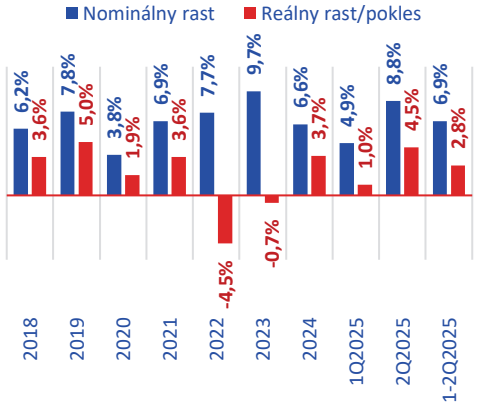
Priemerná mesačná mzda

Podľa údajov ŠÚ SR dosiahla **priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v slovenskom hospodárstve v 2. štvrtroku 2025 úroveň 1 654 eur**. Medzироčný nárast predstavoval 8,8 %, čo v absolútnom vyjadrení znamená zvýšenie o 134 eur.

Medzироčné tempo rastu miezd sa oproti predchádzajúcemu štvrtroku takmer zdvojnásobilo a dosiahlo najvyššiu úroveň za posledných päť kvartálov. Napriek vyššej inflácii sa rast reálnych miezd zrýchlil na 4,5 %.

V prvom polroku 2025 dosiahla priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR úroveň 1 586 eur, čo predstavuje medzироčný nárast o 6,9 %. Reálna mzda sa v súhrne za toto obdobie zvýšila len o 2,8 %.

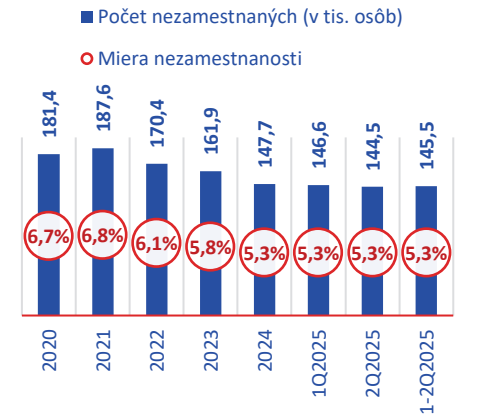
Priemysel aj obchod, ktoré zamestnávajú najvyšší počet zamestnancov na Slovensku, zaznamenali v druhom štvrtroku 2025 o niečo slabší medzироčný rast nominálnych aj reálnych miezd v porovnaní s celkovým priemerom hospodárstva SR. Hrubá mesačná mzda v priemysle vzrástla o 8,3 % na 1 791 eur, pričom jej reálna hodnota sa zvýšila o 4 %.

Z regionálneho hľadiska si nadpriemernú úroveň miezd v 2. štvrtroku udržal len **Bratislavský kraj, kde priemerná mesačná mzda dosiahla 1 960 eur**. V ostatných krajoch sa mzdy pohybovali od 1 299 eur v Prešovskom kraji po 1 629 eur v Košickom kraji. Nominálne mzdy boli vo všetkých regiónoch vyššie než v druhom štvrtroku 2024, pričom najvýraznejší medzироčný nárast zaznamenal Košický kraj – až o 13,3 %. Po zohľadnení inflácie vzrástli reálne mzdy vo všetkých krajoch Slovenska, najviac v Košickom kraji (o 8,8 %) a najmenej v Bratislavskom kraji (o 2,6 %).

Kraj	EUR		REÁLNY RAST
	2Q2025	2Q2025/2Q2024	
SR spolu	1 654	4,5%	
Bratislavský	1 960	2,6%	
Trnavský	1 548	3,8%	
Trenčiansky	1 493	4,1%	
Nitriansky	1 390	7,2%	
Žilinský	1 456	3,9%	
Banskobystrický	1 483	4,3%	
Prešovský	1 299	6,7%	
Košický	1 629	8,8%	

Trh práce

Podľa údajov z Výberového zisťovania pracovných síl ŠÚ SR v 2. štvrtroku 2025 dosiahol počet nezamestnaných na Slovensku 144,5 tisíc osôb, čo predstavuje medzироčný nárast o 1,7 tisíc (1,2 %). Ide o prvý medzироčný prírastok po 15 kvartáloch.

Miera nezamestnanosti dosiahla v 2. štvrtroku 2025 hodnotu 5,3 %, čo zodpovedá historicky najnižším úrovniam. Tento ukazovateľ, vyjadrujúci podiel nezamestnaných z ekonomicky aktívneho obyvateľstva vo veku 15 – 74 rokov, sa už dva roky stabilne drží **pod hranicou 6 %**.

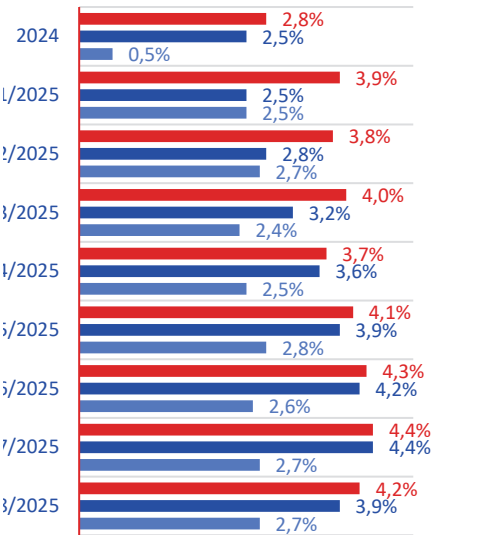
Z regionálneho hľadiska sa dlhodobu najvyšší počet nezamestnaných naďalej sústreďoval v Prešovskom kraji (viac ako 41-tisíc osôb), Košickom kraji (takmer 32-tisíc osôb) a Banskobystrickom kraji (23-tisíc osôb). Medzироčný nárast počtu ľudí bez práce bol zaznamenaný v piatich z ôsmich krajov Slovenska.

Regionálna miera nezamestnanosti sa v druhom štvrtroku 2025 pohybovala od 2,1 % v Bratislavskom kraji po 10,6 % v Prešovskom kraji. Až päť z ôsmich krajov vykázalo veľmi nízku mieru nezamestnanosti pod hranicou 4 %

Kraj	Počet nezamestnaných v tis. osôb	Miera nezamestnanosti
	2Q2025	%
SR spolu	144,5	5,3
Bratislavský	8,5	2,1
Trnavský	9,4	3,2
Trenčiansky	8,3	2,9
Nitriansky	11,8	3,6
Žilinský	10,6	2,9
Banskobystrický	22,7	7,3
Prešovský	41,3	10,6
Košický	31,7	8,5

Spotrebiteľské ceny

Inflácia (CPI) v medzироčnom porovnaní dosiahla v auguste 2025 úroveň 4,2 %.

- Spotrebiteľské ceny úhrnom
- Potraviny a nealkoholické nápoje
- Bývanie, voda, elektrina, plyn a ostatné palivá

Podľa jednotnej európskej metodiky dosiahla inflácia (HICP) na Slovensku hodnotu 4,4 %, čo predstavovalo **4. najrýchlejšie zdražovanie v rámci Európskej únie**. Priemer EÚ 27 v auguste 2025 dosiahol hodnotu 2,4 %.

Od októbra vyššia bezpečnosť pri prevode peňazí z účtu

Od októbra 2025 si pri posielaní eur bankovým prevodom budete môcť overiť, či číslo účtu (IBAN), ktoré zadávate, patrí správnej osobe alebo firme. Banka príjemcu potvrdí, či sa vami zadané údaje o príjemcovi (IBAN a jeho názov) zhodujú s údajmi, ktoré eviduje vo svojom systéme.

Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu budú banky povinne poskytovať službu overenia príjemcu. Hlavným cieľom opatrenia je zvýšenie bezpečnosti a spoľahlivosti realizovaných platieb. Ak klienti pri SEPA štandardných a SEPA okamžitých platbách zadajú názov príjemcu, banka platiteľa v spolupráci s bankou príjemcu potvrdí, či zadaný názov naozaj prislúcha k IBAN-u.

„Ak klienti budú chcieť, aby banka overila názov príjemcu, pri platbe na účet fyzickej osoby bude potrebné uviesť aj jej meno a priezvisko, pri právnickej osobe názov spoločnosti. Overenie prebehne v banke príjemcu okamžite, čas spracovania platby sa nepredĺži. Následne klient – odosielateľ platby – pred autorizovaním platobného príkazu obdrží informáciu s výsledkom overenia. Novú službu budú môcť využiť všetci klienti – fyzické osoby, živnostníci aj právnické osoby – ktorí realizujú SEPA štandardné či okamžité platby,“ informuje Tatra banka.

Ilustračné foto: peniaze.sk

Čo ak vyplníte názov príjemcu nekorektne?

Banky budú výsledky overenia posudzovať rôzne. Banka pri overovaní príjemcu rozlíši drobný preklep od zásadnej chyby. Neberie do úvahy diakritiku ani veľké písmená. Ak pôjde len o drobnú chybu, systém automaticky opraví názov príjemcu na ten, ktorý eviduje banka príjemcu. Klient tak bude pokračovať v platbe bez potreby opravy príjemcu.

Ak sa názov príjemcu nebude dostatočne zhodovať, obdrží klient informáciu, ktorá ho upozorní na možné riziko prevodu peňazí na účet, ktorý nevlastní ním uve-

dený príjemca. Aj v tomto prípade sa bude môcť klient rozhodnúť, že si želá pokračovať v realizácii platby. Odpodúčame však, aby si predtým opätovne overil platobné údaje s príjemcom platby.

Čo ak nevyplníte názov príjemcu?

„Ak klient nevyplní názov príjemcu pri platbe na účet, vedený na Slovensku, banka ho upozorní, že bez uvedenia tejto informácie nebude možné vykonať jeho overenie. Klient napriek tomu môže platbu autorizovať, avšak s rizikom, že finančné prostriedky môžu byť zaslané na účet, ktorý nevlastní ním zadaný príjemca,“ dodáva Tatra banka.

Zavedenie okamžitých platieb ako štandardu tak znamená koniec čakaniu a neistote. Napríklad pri kúpe cez inzerát už nebudete musieť čakať, kým peniaze dorazia – platbu odošlete a príjemca ju má na účte do pár sekúnd, takže vám môže tovar rovno odovzdať. Rovnako sa zjednoduší platenie v reštaurácii, remeselníkom po dokončení práce alebo posielanie peňazí rodine v urgentnej situácii. Tento komfort bude dostupný nonstop, vrátane víkendov a sviatkov. Nové opatrenia tak dávajú ľuďom väčšiu kontrolu nad ich financiami a zvyšujú istotu pri online transakciách.

af

Krížovky s úsmevom

Pomôcky: oolit, muf, sufix, aak, Komárov	ostarieval	3. časť tajničky	skratka dopravné- ho podniku	morský hlbkomer	orezávanie (záhr.)	Stretnú sa dvaja kamaráti a jeden hovorí: - Počul som, že si sa rozišiel so svojou snúbenicou. - Áno, mali sme rozdielne názory. - Vy ste sa rozišli pre rozdielne názory? - Áno, lebo ja som chcel... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)				
živočišny tuk										
tesárska sekera						vodka Ar- gonautov	nadul, nafúkol	rukávník (hovor.)	odpilo si	1. časť tajničky
typ ruské- ho lietadla (Antonov)			teinizmus (lek.) malá dutina							
poradie				zadupoce spôsobujú bolesť						
ozubec					prípona (lingv.) solmizač- ná slabika					
silne zvetraná pôda								skr. pre letecké opravovne neveľmi		
Pomôcky: topor, lato- sol, lason, akarid	syntetické vlákno časť mosta						fáza Mesiaca pridá			
striedal					Desana (dom.) jemne pomacia					
malá os, osička					postupne rozbiť obľal					
skratka Slovenskej komory architektov				dá do ruky skratka katedry tel. vých.					hornina s guľôčko- vou štruk- túrou	2. časť tajničky
tam			obec na Slovensku Alojzia (dom.)							
stala sa žltou							stred. odb. škola čln na Rýne			
vdova (hovor.)								značka lantánu egyptský boh slnka		
základná časť lod- nej kostry				kliešťovec						
japonská lovkyňa perloro- diek				vábite						

Zasmejme sa

„Musím vám, pán Novák, oznámiť smutnú správu.
Vašej manželke zostáva už len niekoľko dní“
„Čo sa dá robiť, pán doktor... Vydral som s ňou tie
dlhé roky, tak tých pár dní už nejako zvládnem.“

■ ■ ■

Žena na svedení:

„Pán farár, podviedla som muža.“

„Ako pokánie obehnete kostol a dedinu toľkokrát,
koľkokrát ste ho podviedli.“

„Tak to si musím odbehnúť domov po bicykel.“

■ ■ ■

Hovorí lekár pacientovi:

„Mám pre vás výbornú správu. Tá nevyliciteľná
choroba, ktorou trpíte, bude niešť vaše meno!“

■ ■ ■

Medveď zakázal zvieratkám piť v lese alkohol.
Na druhý deň ide cez les a vidí ako sa opitý zajac
váľa v malej mláke.

„Ty si pil!“ - kričí medveď.

A zajac hovorí:

„Rozkazuj si zvieratkám, a nám rybám daj pokoj.“

■ ■ ■

Je snáď niečo horšieho, než nájsť červa v jablku?
Áno - nájsť tam už len polku červa.

■ ■ ■

Janko príde do školy a učiteľka sa ho pýta:

„Janko, z čoho máš takú veľkú modrinu na hlave?“

„Ale, uštila ma osa...“

„No z toho takú veľkú modrinu mať nemôžeš“

„To mám z toho, že ju chcel ocko zabiť lopatou,
ale nestihol.“

■ ■ ■

Každý muž potrebuje manželku,
pretože je plno takých vecí, z ktorých jednoducho
nemožno viniť vládu.

Žiadne strachy, kamoš.

Vynašli vysávač
a pozri, stále
som tu!

